

MILJØ-
DIREKTORATET

REVISJONSRAPPORT

NORSK SPESIALOLJE AS AVD BAMBLE
Asdalstrand 291
3960 Stathelle

Oslo, 19. november 2015

Deres ref.:
Elin Måleng Tingstad

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/11117
Saksbehandler:
Gro Hagen

Endelig revisjonsrapport: Revisjon ved Norsk Spesialolje Bamble. Kontrollnummer: 2015.038.R.miljodir

Kontaktpersoner ved revisjonen:

Fra virksomheten:
Elin Måleng Tingstad

Fra Miljødirektoratet:
Gro Hagen

Andre deltagere fra virksomheten:
Bjørn Roger Broen
Torbjørn Skarbø

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Heidi Mollan Jensen
Marit Jerpseth

Resultater fra revisjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra revisjon hos Norsk Spesialolje AS, Bamble. Revisjonen ble gjennomført i tidsrommet 1. - 3. september 2015.

Vi viser til foreløpig revisjonsrapport datert 16. september 2015 og tilbakemelding fra virksomheten datert 25. september 2015 knyttet til faktagrunnlaget i rapporten. Vi har gjennomgått kommentarene og på bakgrunn av disse gitt mer utfyllende kommentarer til avvik 1 og 2.

Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet avdekket 3 avvik og ga 2 anmerkninger under revisjonen.

Avvik:

- Virksomheten har hatt overutslipp av suspendert stoff i 2015
- Virksomheten har feildeklart farlig avfall fra eget anlegg og levert farlig avfall til et anlegg som ikke har tillatelse til å ta imot denne avfallstypen
- Virksomheten deltar ikke i sammenlignende laboratorieprøving (SLP)/ringtest

Anmerkninger:

- Virksomhetens gjennomføring av rutine for risikoanalyse og miljørisikovurdering kan forbedres
- Virksomhetens internkontroll kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Norsk Spesialolje AS, Bamble må sende en skriftlig bekreftelse innen 15. januar 2016 som dokumenterer at avvik er rettet.

Oppfølgingen etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

19. november2015	Gro Hagen		Einar Knutsen
dato	kontrollør	Miljødirektoratet	seksjonssjef

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Telemark ved miljøvernavdelingen
- Bamble kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: NORSK SPESIALOLJE AS AVD BAMBLE	
Organisasjonsnr.: 995652463	Eies av: 983716245
Bransjenr. (NACE-kode): 20.590 - Produksjon av kjemiske produkter ikke nevnt annet sted	

Kontrollert enhet

Navn: Norsk Spesialolje Bamble	Anleggsnr.: 0814.0056.01
Kommune: Bamble	Fylke: Telemark
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling	Gebysats: 3
Tillatelse gitt: 20. september 2010	Sist endret: 19. august 2014

2. Bakgrunn for revisjonen

Formålet med revisjonen er å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Miljødirektoratet har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammene som myndighetene har satt

Revisjonens tema

- internkontroll
- styringssystem
- risikovurdering
- beredskap
- utslippskontroll
- avfallshåndtering
- farlig avfall
- storulykke
- tillatelse
- energistyring
- substitusjon

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under revisjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under revisjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter revisjonen

Norsk Spesialolje Bamble plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må Norsk Spesialolje Bamble innen **15. januar 2016** sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Gro Hagen.

4. Gebyr for revisjonen

Norsk Spesialolje Bamble er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. varselbrev fra Miljødirektoratet datert 16. mars 2015). Dette betyr at dere skal betale kr. 84 800,- i gebyr for revisjonen. Faktura ettersendes. Vedtaket om gebyr er hjemlet i forurensningsforskriftens § 39-8 om gebyr for systemrevisjon (flerdagstilsyn).

Gebyrets størrelse kan eventuelt klages inn til Klima- og miljødepartementet (jf. forvaltningsloven § 28). Klagefristen er tre uker fra 17. september 2015. Klagen bør være skriftlig, begrunnet, og skal sendes via Miljødirektoratet. Miljødirektoratet viser forøvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 om innkreving av gebyr til statskassen.

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Virksomheten har hatt overutslipp av suspendert stoff i 2015

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 19. oktober 2014, punkt 5.1 Utslipp til vann

Kommentarer:

Norsk Spesialolje AS, Bamble (NSO) har et biologisk renseanlegg og utslippsgrenser til vann er gitt i tillatelsen punkt 5.1. Virksomheten gjennomfører analyse av døgnmiddelprøve av suspendert stoff. I perioden mars-august 2015 har NSO flere ganger sluppet ut vann fra renseanlegget som inneholder suspendert stoff over tillatt grense på 300 mg/liter. Eksempler på dager med overutslipp:

19. mars 468 mg/l

9. april 447 mg/l

7. mai 367 mg/l

3. august 470 mg/l

Virksomheten opplyste at de arbeider med å optimalisere driften av renseanlegget og at de har etablert et system for å stenge for utslipp når analyse av suspendert stoff viser for høy verdi.

Avvik 2

Virksomheten har feildeklart farlig avfall fra eget anlegg og levert farlig avfall til et anlegg som ikke har tillatelse til å ta imot denne avfallstypen

Avvik fra:

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 19. oktober 2014, punkt 11 Avfall
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11 Farlig avfall § 11-8 Leveringsplikt og § 11-12 Virksomhetenes deklarasjonsplikt om avfallens innhold

Kommentarer:

Tillatelsen punkt 11 krever at virksomhetens håndtering av egenprodusert avfall skjer i overensstemmelse med gjeldende regelverk. I henhold til avfallsforskriften skal virksomheter som produserer farlig avfall deklare avfallet og levere det til godkjent mottak slik at håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte.

Hos Norsk spesialolje AS Bamble oppstår det to nye avfallsfraksjoner ved behandling av farlig avfall: konsentrat fra inndamper og bioslam fra renseanlegget.

Farlig avfall som oppstår i renseprosessen er ikke det samme avfallet som blir deklart inn på anlegget. Virksomheten skal stå som avfallsprodusent for det farlige avfallet som blir produsert på anlegget og aktøren de leverer til skal stå som 1. aktør og levere den røde delen av deklarasjonsskjemaet til Cowi.

Virksomheten opplyste under revisjonen at de fyller ut farlig avfallsdeklarasjon for bioslam og konsentrat, men fjerner den røde delen før avfallet sendes til mottaker.

Ved stikkprøvekontroll av deklarasjonsskjemaer for produsert avfall fant vi følgende:

- 1) Oppgitte avfallstoffnummer og EAL koder stemmer ikke overens med hva som blir levert for følgende deklarasjoner:

Deklarasjonsnummer 9990381: gjelder bioslam fra renseanlegget og er deklart med avfallstoffnummer 7022 (oljefiller, oljeforurensset masse, slam fra oljeutskiller mm) og EAL kode 130503 (slam fra oljeutskiller). Slam fra biorensanlegget er ikke det samme som slam fra oljeutskiller og den oppgitte EAL koden stemmer derfor ikke overens med hva slags type avfall som er levert. Slam fra biorensanlegget hører inn under EAL kapittel 19 Avfall fra avfallsbehandlingsanlegg og eksterne renseanlegg og i dette tilfellet kan for eksempel EAL*190811 slam som inneholder farlige stoffer fra biologisk behandling av spillvann fra industri benyttes.

Deklarasjonsnummer 9990386: konsentrat fra inndamper er deklart med avfallstoffnummer 7030 (oljeemulsjoner, skutebunns vann, sloppvann). EAL koden 180515 som er oppgitt er ikke en gyldig EAL kode ifølge den europeiske avfallstofflisten.

- 2) Levering av bioslam fra renseanlegget:

Virksomheten opplyste under revisjonen at de leverer bioslam fra renseanlegget (farlig avfall) blant annet til Septikservice AS. Denne virksomheten har ifølge tillatelsen gitt fra fylkesmannen i Aust-Agder 01.01.2011 tillatelse til å ta imot avfallstoffnummer 7022 med tilhørende spesifiserte avfallstyper med EAL koder fra kapittel 13, 15, 16, 17 og 20 (jf tillatelsen pkt 1.1 Rammer for virksomheten). Avfallstyper fra kapittel 19 i den europeiske avfallstypelisten er ikke nevnt i Septikservice sin tillatelse og de har derfor ikke tillatelse til å ta imot denne typen avfall.

Jf avsnittet over og deklarasjonsnummer 9990381 som er deklarerert med EAL kode 130503 i stedet for EAL kode fra kap 19.

NSO må ha skriftlige rutiner i sin internkontroll for å kontrollere at aktøren de leverer avfall til har tillatelse til å ta imot den aktuelle avfallstypen

Avvik 3

Virksomheten deltar ikke i sammenlignende laboratorieprøving (SLP)/ringtest for suspendert stoff

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Norsk spesialolje AS, Bamble datert 20. september 2010, sist endret 19. august 2014, punkt 13.3 Kvalitetssikring av målingene

Kommentarer:

Norsk spesialolje AS, Bamble har etablert et måleprogram med flere arbeidsbeskrivelser og prosedyrer som gjelder virksomhetens prøvetaking og kvalitetssikring av utslipp.

I følge tillatelsen punkt 13.3 er virksomheten ansvarlig for at metoder og utførelser er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å delta i SLP/ringtester for de parameterne som er regulert gjennom grenseverdier når de selv analyserer. SLP/ringtest skal gjennomføres etter prinsippene i norsk standard NS-EN ISO 17043:2010 og arrangeres av et akkreditert laboratorium som sender ut prøvene. I følge virksomhetens måleprogram punkt 3.5 Analyser hos Norsk spesialolje Bamble og opplysninger som fremkom under intervju, gjennomføres SLP/ringtest for suspendert stoff en gang pr. år ved å sende egen prøvematriks (prosessavløpsvann) for sammenligning til to eksterne akkrediterte laboratorier. Dette er ikke en fremgangsmåte som er i samsvar med hvordan en SLP/ringtest skal gjennomføres.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under revisjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens gjennomføring av rutine for risikoanalyse og miljørisikovurdering kan forbedres

Kommentarer:

Norsk Spesialolje AS, Bamble (NSO) har etablert en rutine for gjennomføring av risikoanalyser og de har gjennomført risikoanalyser av ulike objekter ved anlegget.

- I virksomhetens egen rutine 'Risikoanalyse Norsk spesialolje AS' 3.1.11-1 trinn 7 er det oppgitt at det skal settes opp en samlet plan hvor de avdekkede risikoreduserende tiltakene kommer fram med tidsfrister og ansvarlig for oppfølgingen av tiltakene. I oppsummeringen for risikoanalysene er det oppgitt konklusjon men ikke ansvarlig person og utkvittering av at tiltaket er gjennomført.
- Det er henvist til storulykkeforskriften i virksomhetens dokument Lover, forskrifter og tillatelser (1.04), men det mangler en henvisning til denne forskriften i rutinene Risikoanalyse 3.1.11-1 og Miljørisikovurdering 3.1.11-2

Anmerkning 2

Virksomhetens internkontroll kan forbedres

Kommentarer:

Virksomheten har etablert internkontroll, men følgende rutiner kan forbedres:

- Rutine for mottakskontroll 3.1.02-2 inneholder ikke beskrivelse av stikkprøvekontroll av farlig avfall som kommer med båt. Punkt 7 og 11 beskriver klargjøring, montering og kontroll med prøvetaker under losseoperasjonen, men virksomheten opplyste under revisjonen at uttak av prøver gjøres manuelt om bord i båten.
- I rutinen 'Mål' 1.03, beskriver virksomheten sine HMS-mål for 2015. Forholdstallet 'egne registrerte avvik: klager' er satt til null, noe som er ulogisk. Energi er ikke nevnt med måltall.
- Rutinen Energistyringssystem 2.13 punkt 6 viser til at energiforbruk og energistyring er et punkt på ledelsens gjennomgang. I rutinen Ledelsens gjennomgang 2.07 punkt 3, er ikke energi nevnt som et punkt på agendaen.

8. Andre forhold

Norsk spesialolje AS i Bamble er nybygget og satt i drift i desember 2014. Anlegget tar imot og behandler farlig avfall (kun prosessvann foreløpig).

Anlegget har 3 operatører på stedet og adm direktør, plassjef og HMS leder som deler arbeidsted mellom NSO anleggene i Kambo og Bamble.

Virksomheten er lokalisert innenfor Ineos sitt område og følger Ineos sine beredskapsrutiner. Farlig avfall som ankommer med båt, losses fra Ineos sin kai.

Analyse av utslippskomponenter

Virksomheten har utslippskrav til vann for blant annet PAH, fenol og fem metaller. Disse parameterne skal rapporteres til Miljødirektoratet som konsentrasjon (mg/l årsmiddel) og totalt utslipp (kg/år). I tillatelsen punkt 13.2 er det krav om at virksomheten skal velge prøvetakingsfrekvens som gir representative prøver for det årlige utslippet. I virksomhetens måleprogram punkt 2.1B er det angitt at ukemiddelprøver skal analyseres minst 3 ganger pr år og hyppigere hvis resultatene er over utslippskravet. Virksomheten har hittil i 2015 analysert 6 ukemiddelprøver. Resultatene viser at to av utslippskomponentene (PAH og nikkel) ligger over grensen for enkelte av målingene. I tillegg er det stor variasjon i resultatene for den ene av disse komponentene. Målinger av de fem øvrige komponentene viser jevne verdier under grenseverdien.

9. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Formøte 29. april 2015: Forberedende møte for å planlegge revisjonen.
- Åpningsmøte 1. september 2015: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner fra 1. september 2015 til 3. september 2015:
 - 5 personer ble intervjuet
 - Befaringer til følgende steder: Anlegget og kaiområde hos Ineos for båtanløp til NSO
- Avsluttende møte 3. september 2015: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

I vedlegg 1 har vi satt opp en oversikt over deltakerne på revisjonen.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet
- Pålegg/vedtak i korrespondanse mellom virksomheten og Miljødirektoratet

11. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Veiviser til regelverk for virksomheter, www.regelhjelp.no

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Informasjon om ny storulykkeforskrift

Deltagere ved Miljødirektoratets revisjon ved Norsk Spesialolje Bamble, 1. - 3. september 2015

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og det avsluttende møtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Administrerende direktør	x	x	x	x
Plassjef	x	x	x	
Kvalitet/HMS leder	x	x	x	x
Operatør I	x	x	x	x
Operatør II	x	x	x	x
Operatør III	x			
Revisjonsleder	x	x	x	x
Revisor	x	x	x	x
Saksbehandler		x	x	

Miljødirektoratets revisjonsgruppe:

Gro Hagen, revisjonsleder

Heidi Mollan Jensen, revisor

Marit Jerpseth, saksbehandler

Dokumentunderlag for Miljødirektoratets revisjon ved Norsk Spesialolje Bamble, 1. - 3. september 2015

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokumenter som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen, og som går utover lover forskrifter og lignende

- Diverse dokumenter for eksport av farlig avfall
- Oversikt over kompetanse
- Opplæringsplaner
- Oversikt over mottatt avfall hittil i 2015
- Oversikt over mengde på lager pr 1. september
- Deklarasjonsskjemaer for farlig avfall
- Avviksrapporter for 2015
- Biologg (analyseresultater) perioden januar-august 2015
- Internkontrollprosedyrer, blant annet
 - o Mål
 - o Sviksbehandling
 - o Ledelsens gjennomgang
 - o Opplæring/kompetanse
 - o Energistyringssystem
 - o Mottakskontroll bil/båt
 - o Vannrenseanlegg
 - o Beredskapsrutiner
 - o Risikoanalyse
 - o Miljørisikovurdering